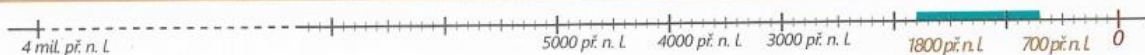

3. DOBA BRONZOVÁ

1. Prohlédněte si obrázek a zkuste popsat, co lidé dělají.
2. Na obrázku ukažte kovolitec a slepici.

I v době bronzové byly **podmínky příznivé** pro zemědělství. Lidí přibývalo, **osídlení se stále rozšiřovalo**. Rozvíjely se **nové způsoby zpracování kovů**. **Krajina se kvůli tomu stále více odlesňovala**.

PT Jak souvisí odlesňování krajiny se zpracováním kovů a činností člověka vůbec?

1 Zamyslete se, proč lidí stále přibývalo.

Jak lidé žili

Lidé bydleli v domech v osadách. Rozvíjelo se zemědělství, řemesla a s nimi i obchod. Společnost se začala dělit na zemědělce, řemeslníky, bojovníky, obchodníky. Mezi lidmi se tvořily **majtkové rozdíly** – někteří byli bohatší než jiní.

Z Domy se stavěly z kůlů. Stěny byly vyplétány proutím a omazávány hlinou s plevami, později i omítány bílou omítkou a malovány. Na střeche se někdy používaly i šindele (malá úzká prkýnka).

Z V době bronzové se u nás začal chovat i kur domácí.

PF Zopakujte si, jak se nazývá samec a samice kura domácího. Pro co se chová?

Co již lidé dovedli

Lidé zkoušeli další způsoby zpracování kovů. Zjistili, že smícháním dvou kovů (mědi a cínu) vznikne **nový kov**, který je **pevnější** – **bronz**. Vyráběly se z něj nože, sekerky, srpy, meče, přilby a jiné části zbroje, spony, šperky, nádoby, umělecké předměty atd.

sekeromlaty

Obchod

Obchod se dále rozvíjel, používala se již **platidla** (ještě **ne mince**). Jako platidla se využívaly měděné či bronzové hřivny, kruhy nebo svitky zlatých drátků.

náramky

V co lidé věřili

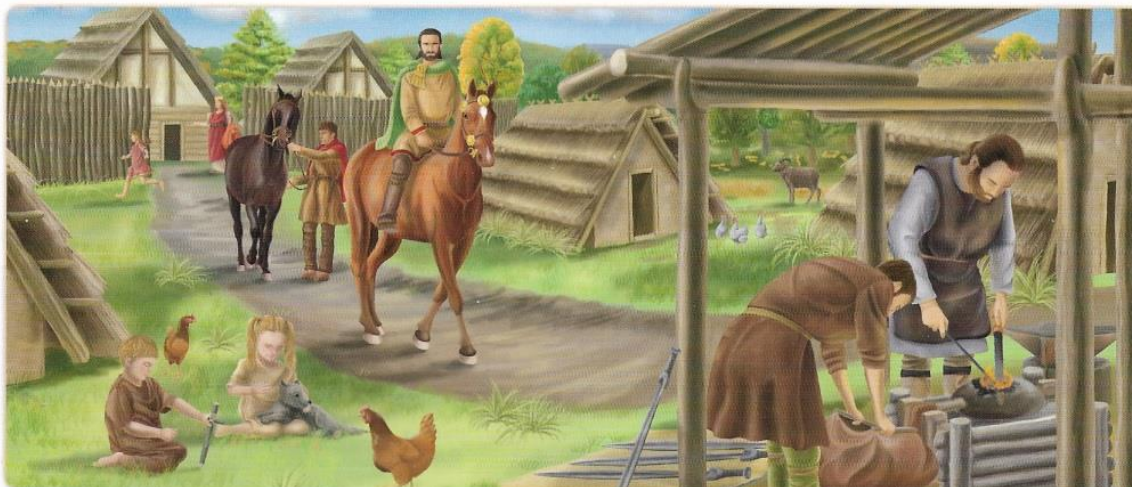
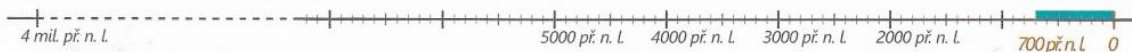
Lidé stále věřili v množství bohů a bohyň. Ke konci doby bronzové uctívali nejvíce boha slunce, kterého na ozdobách a sponách představovaly sluneční kotouče.

V době bronzové nahradil kámen při výrobě nástrojů nový kov – bronz.

1. Prohlédněte si znovu úvodní obrázek a uveďte, co se vyrábělo z bronzu.
2. Jak se rozvíjel obchod?

4. DOBA ŽELEZNÁ

1. Prohlédněte si obrázek a zkuste popsat, co lidé dělají.
2. Na obrázku ukažte knížete a kováře.

V době železné lidé ještě zlepšili způsob získávání a zpracování kovů a hlavní surovinou se pak stalo železo.

Jak lidé žili

Lidé bydleli většinou v osadách v tzv. polozemnicích – domech částečně zahloubených do země.

- 1 Zamyslete se, jaké výhody má stavba částečně zapuštěná do země.

Vedoucí místo ve společnosti zaujímal velmož, často označovaný také jako **kníže**. Ten sídlil v opevněném sídle – hradisku, někdy i s kamennými hradbami. **Rozhodoval o všem**, co se dělo na území patřícímu k jeho sídlu. S obranou území mu pomáhala **vojenská družina**.

- 2 Znakem vyššího postavení ve společnosti byla jízda na koni místo chození pěšky.

PT Diskutujte o tom, jak se ve společnosti lišilo postavení zemědělců, řemeslníků a členů vojenských družin. Jak asi vypadal běžný den v osadě?

Co již lidé dovedli

Lidé dovedli těžít suroviny potřebné pro získání železa, naučili se vyrábět železné nástroje. **Železo** bylo **dostupnější a pevnější než bronz**. Novým důležitým řemeslem se stalo **kovářství**.

- 2 Až ve 20. století se lidé naučili vyrábět materiál, který se nyní používá téměř ve všech oblastech našeho života. Víte který?

V co lidé věřili

Lidé uctívali mnoho božstev, např. božstvo plodnosti, které představoval býk.

- @ Zjistěte, ve které skále na našem území byla nalezena soška býčka a jaké další objevy zde byly učiněny.

soška býčka

Lidé zlepšili způsob získávání a zpracování kovů a hlavní surovinou se stalo železo.

1. Prohlédněte si znovu úvodní obrázek a uveďte, kdo o určitém území rozhodoval a kdo mu pomáhal.
2. Proč železo nahradilo bronz?

